

Kulttuurin ja taiteen merkitys hyvinvoinnin tekijänä

Jaana Erkkilä-Hill

Taideyliopisto

Ne asiat, jotka meitä eri kattojen alla olevia ihmisiä yhdistävät, ovat suurempia kuin ne, jotka meitä erottavat

Lapin jälleenrakennusta 1948

Työleiri Viittakiven opistolla Hauholla 1962

Taide elämän ylläpitäjänä

תזמורת במחנה דיבורלי - הארון טעמאל
ספה אברסרביץ. א-2718/196

© IFA NOWH&CORPIS

Varsovan getossa järjestettiin 40 konserttia joulukuun 1940 ja huhtikuun -42 välillä. Getossa eli ja työskenteli 66 ammattimuusikkoa, joista yksikään ei jäänyt eloon Treblinkan keskitysleiriltä. Konsertteja järjestettiin yhteisissä keittiöissä, kodeissa, julkisissa tiloissa. Konserteista ilmoitettiin julisteiden välityksellä, missä ilmoitettiin aika, paikka ja kapellimestarin nimi, ohjelmaksi kirjattiin ”uusi ohjelma”. Musiikkielämään osallistuminen oli monelle ainoa yhteys menneeseen elämänmuotoon ja näin ollen tarjosi mielikuvitukselle mahdollisuuden nähdä tulevaisuuteen: ihminen jolla on menneisyys, voi kuvitella myös tulevan. Musiikki loi tilan ihmisten väliselle yhteydelle ja hetkelle elää normaalia elämää.

Mitä taide tekee?

- kokemuksena luo aineetonta arvoa
- tuo henkisen ulottuvuuden konkreettisesti aistien kautta havaittavaan maailmaan
- haastaa käsityksemme todellisuudesta
- tekee mahdottomasta mahdollisen
- esittää näkymättömän näkyvänä
- koskettaa ihmistä ennalta-arvaamattomalla tavalla, nostaa tietoisuuteen tunteita ja ajatuksia, joista emme aikaisemmin tiedäneet mitään
- ylittää ajan ulottuvuudet, mahdollistaa menneen, nykyisyyden ja tulevan kohtaamisen

Solängen palvelukoti; muotoilijat
Andreas Haals ja Tanja Krokvik

---

2 vuotta kestänyt hanke, jossa osallistettiin henkilökuntaa suunnittelemaan työympäristöä taiteilijoiden kanssa.

Muistokaappi,
suunnittelu: Jessica
Hästbacka ja Mia
Wahlberg. Asiakkaiden
kotoa tuotuja esineitä,
joiden esilleotto aktivoi
muistia ja virittää
keskustelua.

80 teosta 40:ssä kaksipuoleisessa kehyksessä, nuorten ammattitaiteilijoiden ja taideopiskelijoiden töitä.

Maarit Halonen

Taidelähtöinen toiminta

- Sosiaalista vuorovaikutusta
- Voi toimia sillanrakentajana eri lähtökohdista tulevien ihmisten välillä
- Prosessi tärkeämpää kuin lopputulos
- Ohjaajana voi toimia taiteilija tai kuka tahansa luovista menetelmistä kiinnostunut
- Ei ole terapiaa, mutta voi olla terapeutista

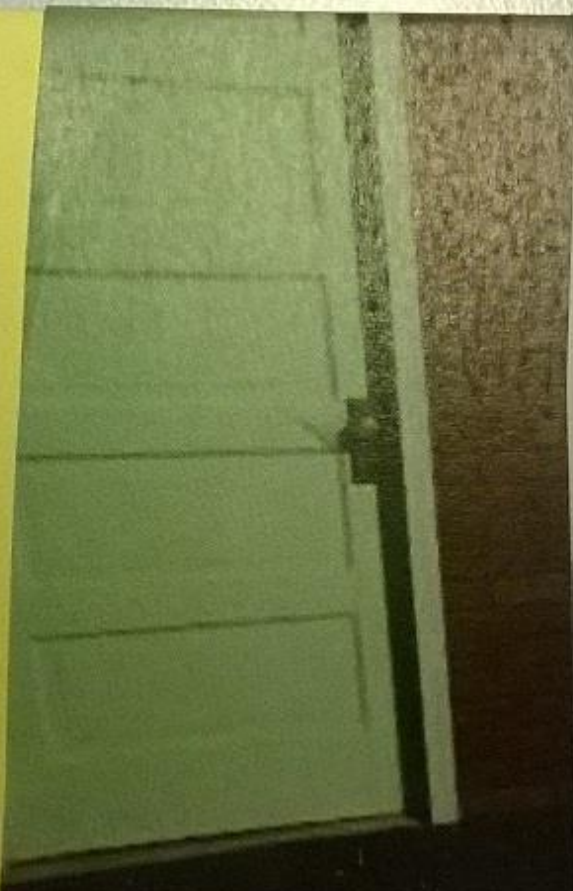

Taide puheeksiottamisen apuna

- - Taiteen kautta voi puhua siitä, mistä muulloin vaikenee
- Taide voi tehdä näkyväksi myös sen, mitä emme haluaisi nähdä
- Taide voi olla tänäänkin keskiajan naurua – kääntää karnevaalissa ylhäisen ja alhaisen roolit nurinniskoin, vallan vakaus ja yhteiskunnallinen tasapaino näyttäytyvät taiteen vapaudessa; taide ei ole koskaan vapaa diktatuurissa – rakentava vastarinnan kieli
- Taide toimii peilinä, oman minän lukulaitteena (Marcel Proust)

A new door

Taiteen kautta meidän on mahdollista nähdä, että ihmeet ovat tästä maailmasta ja niiden näyttämiseen riittää vaikkapa reikä laatikossa ja jonkinmoinen valonsäde. Länsimainen ihminen kääntyy usein Idän tietäjien puoleen ja etsii vastausta kysymykseensä hyvän elämän lähteestä pakenemalla kaikkea sitä mikä on lähellä. Edith Södergran etsi Maata jota ei ole, koska oli omien sanojensa mukaan väsynyt haluamaan kaikkea sitä mitä on. Yksi Idän keskeisiä opettajia, Lao Tzu, kehottaa kuitenkin katsomaan lähelle. Hänen mukaansa vastaukset kysymyksiin löytyvät ihmisen sisimmästä ja päämääränä on löytää se, mikä on aina ollut intuitiivisesti tiedossamme. Etsimämme vastaukset löytyvät arjesta, jokapäiväisestä elämästä.

